

کتابخانه ملی
جمهوری ترکیه

تاریخ وادستاس

جلد ۱۲۳۶

مجموعه خطی
۱۴۷۹

Kütüph

۳۱ مارت ۱۳۳۴

بسم الله الرحمن الرحيم

سلطنت ازلیه وعظمت سرمدیه سیله کونا کون قدرتار کوسترن ویریوزینی
سلسله اولاد آدم و حوا ایله تریزین ایدن جناب خالق اعظم حضرت تریزه نهایتسز
عرض تحمیدات ،

هنوز طفل ایکن در یتیم کبی یتیم قالدینی حالده آزمدت اینچنده دنیایی نور
هدایت ومدینله تنویر ایلین پیغمبر معصوم افندمن حضرت تریزه تقدیم تحیات
ایلرم .

جناب حق ، خلیفه اسلام شهریار انام آرایش خاندان کزین آل عثمان ،
سوکلی سلطان محمد خان خامس افندمن حضرت تریزه تخت خلافت وساطنتلرنده
مستدام ، وکلای فخام معدلت اتسام وسائر رجال بناملرینی مسرور وبکام ،
وعساکر جلادت شعارلرینی هر یرده وهر زمان کمال عافیتله منصور وشادکام
وکافه اسدقای دولت وخیر خواهان وطن وماتی نائل مراد ومرام ایلیه .

دنیا یوزنده بولنان اقوام وملت افرادینک ، قیش یاز ، کیجه کوندوز
دیمه رکه علوم وفنونه وتجارت وزراعته واعلای ملکی موجب اولان سائر
صنایع بدیمه ومدنییه بذل وجود وصرف نقود ایدن وبوتلردن بشقه ده هر نه
صورتله اولورسه اولسون بطالت وعطالت کبی فرومایه لکی وحیله کارانی ترک
ایله تریزین جهان چالیشان ، حقیقی انسانلرینه عرض کلدسته تعظیم وشوقه
امکان ، حفاظه ، وجودیت ایتدکجه سسی متینلری آثارینک مرقی وپایدار

اولسی دعا سنی تکرار الله تدبیر خوفه تقدیر ایله کدن سکرده منصفه شو صورتله .
باشلارم :

آلتی یوز سنه دن زیاده آسیا ، اروپا ، افریقا کبی جهانک وسعتلی وعظمتلی
اویچ قلمه سنده غالبینله فرما نفرمای سلطنت اولان معظم دولت عثمانیه دنک
ابتدای ملاوخ هالانیدن بدرتام اولدوق نشر انوار ایله یکی یوزمانه قدر تنویر
انظار مشتاقان انام ایده جاک نه ، فصل ومسلسل بر تاریخی ونه بر تاریخ ادبیاتی
ونده عثمانلی وترک دینک اصل وفرخ واشتقاقاتی انکشاف ایتدیرر معظم
بر لغت کتابی . مع الاسف بودور اخیرده هنوز یازلامشدر . زمان ، زمان
حقایق ، جهان جهان علوم شکانه کبرن بویله بر زمانده کوکل آرزو ایدردی که
خزائن وقوعات تاریخیه من ، حالا مدفون وپهان وجواهر صنایع قدیمه مرقیمت
صحیحه سندن نقصان ومعالی لسانک ماهیت حقیقیه سی پوشیده جهل ونسیان
قالاسون ؛ دکل دولت علیه یه مخصوص بویله اویچ اثر بلکه هرولایته ، هر قضایه
عائد خصوصی تاریخلر بیله یازلمش بولونسون .

وطنک اهمیت ماضیه وعظمت تاریخیه سی مستثنا برهوقی حائزدر . یالکیز
بز دکل ؛ حتی بتون اتم وافوام مدنییه بویله محتشم اثرلر مرکز مطبعه آرای
انتشار اولسنه چوقدنبری منتظرلردر .

مالکیز الحاله هذه ترک مملکتی اولقله برابر بکا اوپله کایورک بوحوالی
پک اسکی زمانلرده بیله ترکارک مهد قدیمی ایدی . ترک ملت معظمه سی جوهری
غایت چوق وهنوز تمایله انکشاف ایتمش بر معدن کییدر . نقدر توسیع
تخری وتعمیق تدقیقات اولنورسه اوقدر عظمتلی وجوهردار معلومات دامارلرینه
واوقدر عالی وقیمتلی سلسله وشعبه لره تصادف اولنه جقدرکه بوتدقیقات ، مکمل
بر نتیجه یه اقتران ایدرسه ترکارک ملل واقوام کائناته قارشی پک بیوک برعنصر
اصلی اولدینی تظاهر ایده جکدر . حتی سفینه حضرت نوحک استوا ایله یکی موقع
مبارکده وطن مبارکز داخلنده اولسنه نظراً وطنک مرکز انتشار بنی آدم
اولق قدر بر قدمی اعتباریلده بتون اقوام موجودات وادبای کائنات ایله پک
سلسله روابط اولدیغمن تصور اولنه بیلور . بناءً علیه بزم اوپولد . مهم تاریخلر
نشرینه جدی بر صورتده تشبث ایتماککمز لازمکله عموم فضلالی جهان بزی
بر عائله کبی بیلارک هر صورتله دست معاونت وحمیت اوزاده جقلری وحکیما نه
وعالمانه بر صورتده بزمه هم آهنگ جدیت اولق خصوصنده دریغ همت بیورمیه جقلری
بدییدر . لیکن ، یازق که بزده اوروپانک متین وحیتلی ارباب اختصاصی کبی حقیقی علوم
وفنون اوغرنده فدای نفس ایده جک صورتده صبر وثحملله چالشمقن ذوق
آلبرکزیده سیلار . بعض ذوات مستثنا اولق اوزره . هنوز یتشمیدی . یورولقسزین
ایش کورمک خطا آلود زهرناک بر مسلاک اولدینی تقدیر اولندی . حالبوکه

بتون مسائل اجتماعیه من اینچون حائز اولد بغير فطری ذکا منری نعمت غیرت و نور همنله تزیین ایده جک زمره لردن مرتب چالیشقان انجمنلره و یورولاق بیلدین فرقه لردن مرکب قومیسوئلره پک پیوک و پک عاجل احتیاجز واردر .

شایان تقدیر عظیمدرک حکومت سمنیه من مقاصد علویه تعقیبیه مهم قومیسوئلر تشکیل ایلک خصوصنده هیچ بروقتنده دریغ همت و صرف نقود سمیتدن کیری طور میور .

شوراسنی ده ایضاح ایلک لازمدرک قومیسوئلر علی الاکثر اوچ صورتله تشکیل اولنور :

برنجیسی معین برخصوص اینچون موقت و محدود بر صورتله اولورک هیئت کرامنه تودیع اولنان وظیفه هر نه ایسه برقچ کون طرفنده اکمال ایدر چکیلرلر . بو طبیی و مصرعی بر معامله در بوکا بر دیه جک یوقدر .

ایکنجیسی کتبیسی موظف و اعضای فخری اولان قومیسوئلردر . بوکی قومیسوئلرده اعضا لری ایکی نوع اوزرینه ترتیب اولنور . برنجی نوع ، بر طاقم ممتاز و محترم و امور دیده و وظیفه کثیره سائر ایله مقید و مشغول ذوات عالیه و فاضله درک . بونلرک تعیینی بالذات و بالفعل چالش مقدن زیاده او قومیسوئلونه زینت و قیمت و یرمک اینچوندر بو ذوات عالیه ناک یالکیز هفته ده بر ایکی کون بر ایکی ساعت دواملرینه برشی دبنله من .

ایکنجی نوع ایسه یتشمش و یا کنج ، یتشمشه جک ارباب قلبدن انتخاب و تعیین اولنورک . بونلر هم برنجی نوع ذوات محترمه دن استفاده انوار آداب و معاملات ایدرک چالشقی همده اقبال استقبال وطن اینچون بر ادیب کار آزه و ده اوله رقی یتشمک اینچوندر . حقیقی شب وطن اولانلر وظیفه لرینی ذاتدن زیاده حمیه کورددرملیدرلر . حالبوکه بو ایکنجی نوعلرک اکثریسی بو حقیقی درک و اذعان و بونک شکرینی بیلارک وطنه ابراز خدمات کزیده یه سی فراوان ایده جک یرده بالعکس احراز موقع و نام ایله افتخار و اسملرینک اوراق مطبوعه ده کورلمسילה اظهار مباهات بی شمار ایلکدن و یا خود وقتسز و موسسیر بر طاقم املارینک ترویجونه آلت ایتمکدن عبارت ظن و خیال ایدرک چالیشمدقلرندن و حتی هفته ده بر کون بر ساعت قدر اولسون علاقه دار بولونقلری قومیسوئلونه صورت دوام کوسترمکدن بشقه موظف اولان کتبه و سائر لرینکده تعقیم و ظاهره سببیت و یریورلر . ایشته شوایکنجی قسم عد ایتدیکنز قومیسوئلرده پک زیاده جالب نظر تأسف اوله جق ، بو جهتدر .

اوچنجی قسم ایسه یومیه ایله تشکیل اولنان قومیسوئلردر . بونلر مادامکه اجرت استحقاق آلیورلر ایام مقرره سنده بهمه حال اثبات وجود ایدرک چالشقی

وظیفهٔ حمیهٔ وجدانا کنیدیاری اینچون الزمدر وسائر معاش آلان ومعیترنده بولان کتبه وعلاقه دارانیده برکون چالشدیرمه مجبور ومکافدرلر .

چالشدرلر وچالشدرمزلسه عالم اسلام اینچون پک مهم وبالخاصه هردقیقه سی پک قیمتدار اولان بویله برزمانده ، محکمهٔ حیت وقانون حقیقت حکمنجه وطن مقدسه خیانت ایتکله متمددرلر . شونقطه بی دده ایضاح ایتک ایسترمکه بی بوکبی قومیسون وانجمنلرده وظیفهٔ اصلیه سندن بشقه اوله رق معاش و یومیه آلانله معترض دکل بلکه ممکن اولدینی قدر طرفدارم . حکومت سذیه من حقیقهٔ دلشنهٔ ترقیات علوم ومعارف اولدینی اینچون مادامکه سمیحانه وغالیجنابانه بر سورتده معاشلر ، یومیه لر انطا واخسان ایتکدن چکنه یور وچکینمالیدر ، منور ومقتدر برادیب معالی سمیرده اقتدار وعرفانک درجاتی ومجبور اولدینی مدفوعات ومصارفاتی نظر دقت وتوازنه آلهرق ایسترسه متعدد محللاردن معاش و یومیه آلون اوله مقتدر برذاته ارباب علم وانصاف چوق کورمن .

لکن شول شرطلاکه اودات حقیقهٔ مکاتب عالیده تحصیل کورمش مقتدر وذوفنون ونظر امتده مهجل وعترم اولملا برابر آلدینی معاش و یومیه لری حلال وحق ایدرجه سنه چالشهرق هر سورتله آلی آجیق ، یوزی آق کورنلی وایشا ایلدیکی خدماتدن وطن بحق مستفید اولیدر . یوقسه معلم اولدقدن سوکره معلمک وظیفه سنی اوکرنککه ویاخود ینه خواب غفلت ومستی دن آیلیموب ، وظیفه سنی یالکیز اعظم اسلافه اعتراض ایتکدن عبارت ظن ایدن طافلدن بولنورسه پک یازق اولور .

کرچه کچمش زمانلرده وطنه هیچ بر خدمت ایتماش وعمر عزیزینی دربردرلکله هدر ایتش بدبختلر واردر اوکیلرک اسملری ، مسلکاری البته مدح وستایشارله استقبال اولنمزا . لکن بز اوله یایمبورز کندیغزی بر موقع بلند استناده کوسترمک اینچون شایان احترام ذوات عالییه قارشی حقسز ویولسز آردی ارقه سی کسلز هنوات واسناداتده بولیورز . ایسته ارباب انصافی دلخون ایدن بودر . قرق الی سنه درکه هر زمان خاطریه کلیر : بر آدم ظهور ایتسه ده بزده شمیدییه قدر نه قدر انجمنلر ، قومیسونلر آچیلدی ، قاپاندی ، اینچون اکمال وظیفه ایتنه دن قاپاندی . قاپاناجقه سی چون آچیلدی وقاپانمیانلرده نه ایش کوریورلر وشاید ایش کورنلری وار ایسه باری هر سنه نهایتنده اولون اینچون غزته لر واسطه سیله انظار ملتله عرض معلومات ایتیورلر .

یومی غزته لری تعقیب ایدرک بونلرک بر لیسته سنی نشر ایتسه ده ایقاظ وانتباهی موجب اوله رق باری شوقضیه میدانه چیقه :

هر حرامك می کپی بر سکری اولسیدی اکر ۱۱۱
اولزمان معلوم اولوردی مست کیم هشیار کیم

بن بو تصورات ایله اوغراشیمقده ایکن غریب ، وغریب اولدینی قدر
مسعود بر جلوۂ تصادف اوله رق معارف نشارت جلیله سندن مفصل ومصور
بر (عثمانی تاریخی) ایله برده مکمل ومصور بر (تاریخ ادبیات عثمانیه) نک
صورت تحریری حقننده رسماً مطالعات عاجزانامک استفساریله مبشر وملهم اولدم.
بنده ، مع التقدير هر ایکسینک امکان تحریری حقننده مطالعاتی جواباً
عرض ایتدم. بوغنا برده وقتیلله خبر آلان معنبر (وقت) غزته سنده تقدیر کارانه
بر مقاله زیور سطور انتشار اولدی. محترم (طنین) غزته سی ده تأیید تقدیر
ایله برابر بعض محفانه مطالعه ایراد ایلادی.

لکن (یکی مجموعه) نک ۲۲نجی مایه سنده (دارالفنون ترک تاریخ
ادبیاتی معالی فوآد بک) فتان بر قاملله بویله بر زمانده بوناریخک یازیلده میه جنی
حقننده کاغذک یوز الی سطره قریب یوزینی بر معتاد قارده دی.
اوعتراضنامه ده کوز کزدیرن ارباب بصیرت فرق ایدرلرکه محرر مقاله
نقطه مقصدی غائب ایتشدیر. نتیجه ده (قرون وسطی) ید غائد شو مناسبتسز
سوزلریده اورتایه فی رلامشدر :

« مملکتده تاریخ تلفیسی هنوز قرون وسطائی شکله بولورکن ملی
تاریخ حقننده حتی چوق اکسپک وچوق یا کلیش بر قاناوا بیله یاپامایز ». صاحب
مقاله نک بطلان ذهانی وقحط وقوفی حقننده کی جوابلرمی متعدد مقاله لره
تقسیم ایدرک برنجی مقالهی (ملی تاریخک تبعلری) عنوانی آلتسده کچنده
(وقت) غزته سیله وایکینجی مقالهی ده (کتابلر ضایعانی) سرلوحه سیله (اقدام)
غزته سنده نشر ایلشدم. بو مقاله لارک انتظار انامده نه قدر مظهر تقدیر اولدقلرینی
البته معترض بک افندیده ایشندی ؛ کوردی ؛ اکلا دی .

متباق مقاله لرمی یومی غزته لره مراجعتدن ایسه باشلیجه بر مجموعه ایله
یازمق خصوصنی بعض اخوان کرام تصویب و اخطار ایله یلر .

کک بو مقاله لری ککک تاریخی ، ادبی ، فنی بر چوق شؤنی حاوی
شدیلک اون الی صحیفه اوله رق (عثمانی تاریخ و ادبیات مجموعه سی) نامیله
آیده بردفعه یه مخصوص شورسالة موقوتیه بیونه الکرم نشره باشلادم. (۲)

[۱] فارسی آه اکر مستی نمودی هر حرامی چون شراب
آن زمان معلوم کردد درجهان هشیار کیست

[۲] صوک صحیفه یه تصادف ایدن بعض مقاله لر نقصان قالمق ایچون تزئید
محایف اولنه یلور ازجهله بو برنجی مجموعه اون سکز صحیفه در .

جموعه مترجمه اخذ اولان حقیق مملکت ، عثمانلیارک حیات ماشیه و عنعنه تاریخیه و ادبیله لرینه و آبا و اجداد مملکت مفاخر ملیه لرینه و بالخاصه خصوصی و متفرق اوراق نادره اوزرنده قاهره قیواریخ عثمانیه ده یر بولمیان و یا خود غیر کافی درجه ده یازیلان وقایع مایه نك تدقیق و تحریسه انظار انامه وضعنه چالیشمیدن عبارتدر . ارباب اختصاص طرفندن کوندریله جاك مقالات و وثائق صورتلری و سائره مسلکله موافق و رساله مملکت جمعی مساعد اولدینی تقدیرده مع التشکر درج اولور . اجداد مملکه و وطنه متعلق و ثائق و معلومات ، مؤسس بنیان سلطنت ، سلطان عثمان غازی حضرتلرندن اولمکی زمانلرد عائد اولسه بیله درجی جموعه مملکت مسلکینه موافندر .

ذاتاً بو جموعه یی نشردن مقصد : عثمانلیلره دائر ایلریده یازیله جق تاریخ و ادبیات کتابلرینه متعلق آثار و وثائق نادره ده شیمیدین بعض صحائف ثابته آماده ایلکدر .

معارفندان ملت و محبان مملکت طرفندن مظهر رغبت و نائل معاونت اولدینی تقدیرده ان شاء الله جموعه مملکت یا پرافارینی و ایجاب ایدرسه صحیفه لرینی بیودر و تزید ایدرز .

مرکز مخبره و تحریر ، حکومت سنیه مملکت ممبر تقدیره لایق همت و معاونت جهانبندانسه بیله تأسیس اولان فاتح جوارنده « ملت کتبخانه سی » در . جموعه مملکت مبادی نشرینک روسیه ، اوقرانیاه رومانیا ایله وقوعه کان مسعود صلحله زمانه و بومسرتلی صاحبک دخی موسم لطیف نوبهاره حسن تصادف ایتمی ان شاء الله تعالی کاشن اقبال مملکت و روضه آمال ملت کلرینک ده قریباً و عموماً یمن کشادینه حسن تفأل عد ایدرک و جدانم کمال مسرتله آلتشلا .

جناب فیاض مطلق دیگر معند و مخاصم دوانلریده بزم و نجیب متفکر مملکت دلخواه و آرزومند دایره سنده قبول صلحه مضطر و مجبور ایلسون .

جدامجد حضرت خلافتیناهی ، سلطان احمد خان اول حضرتلرینک نریه و منظوم برمناجات شاهانه لرله ، سوکیلی پادشاهز افندیمن حضرتلرینک چناق قلعه مظهریتی حقنده نطق آرای بلاغت اولدقاری مظلومه اوکانه لرینک طرف کمترا نه مدن واقع اولان ایکنجه برتخومینی تبرکاً فاتحه جموعه اخذ ایتدکن صکره معترض فؤاد بکه جواباً ایکی شترم غزیه واسطه سیله نشر ایلدیکم ایکی مقالینی بوراده تکرارده لزوم کورمیه رک (کتابلر ضایعاتی) سرلوحه سیله اولان اوچنجه مقاله دن اعتباراً درج و تسطیره ابتدار ایلدم .

جناب خالق ایتسون دائماً اعدادینی تکثیر
دماغ ملکی تعطیر ایلدی ازهار مطبوعات